

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

* ОПШТИНА ВЛАДИЧИН ХАН *

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

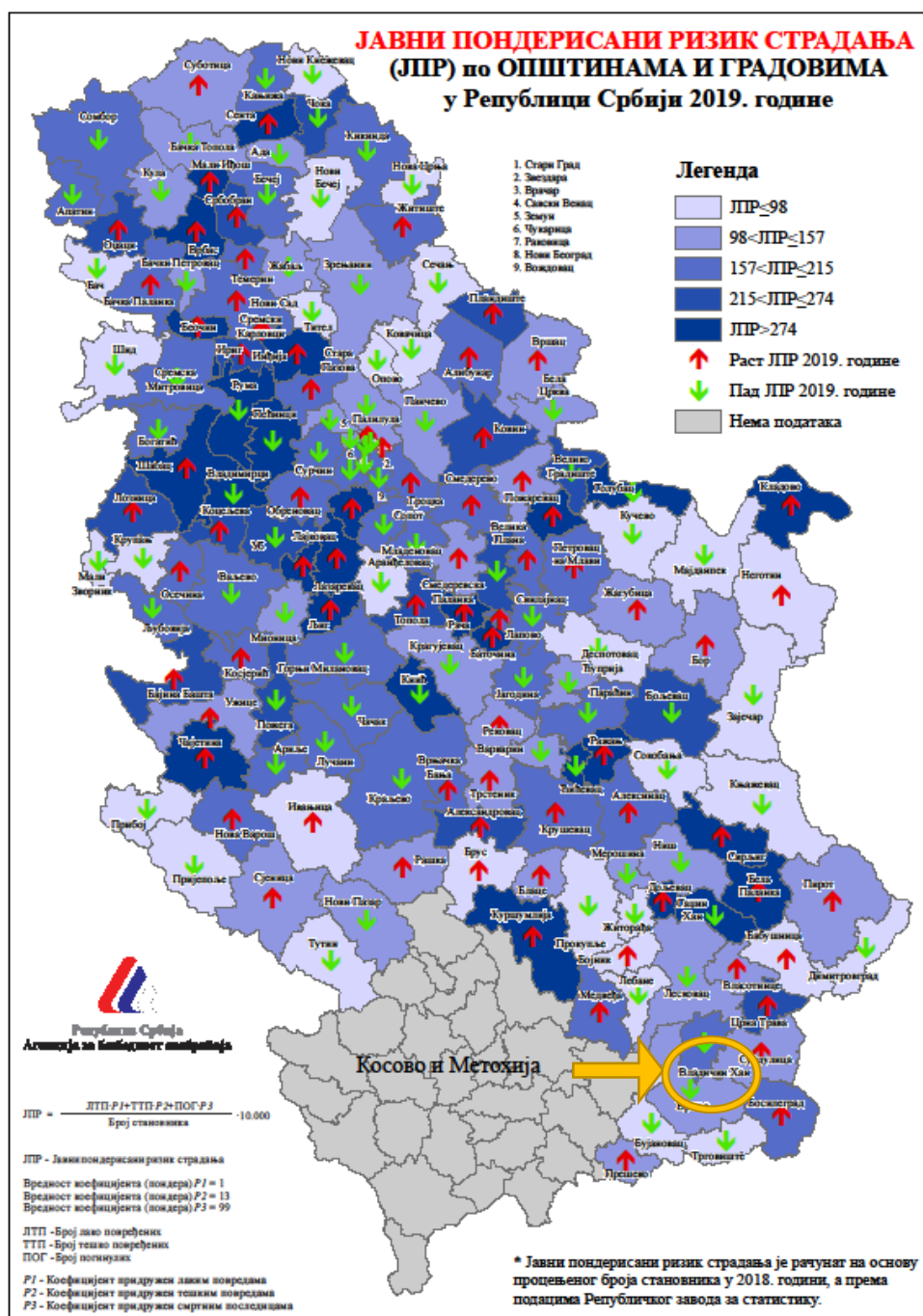
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Владичин Хан. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Владичин Хан. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Владичин Хан.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Владичин Хан, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

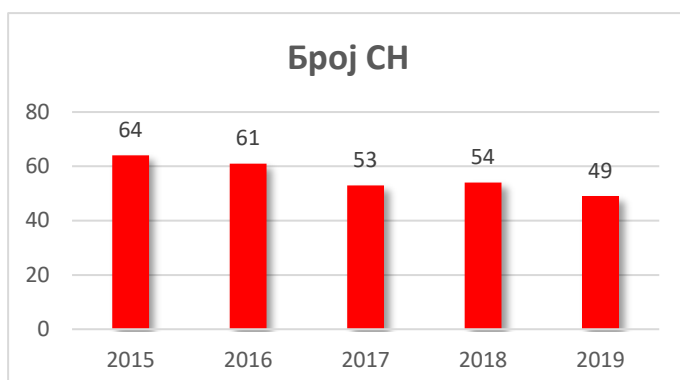
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

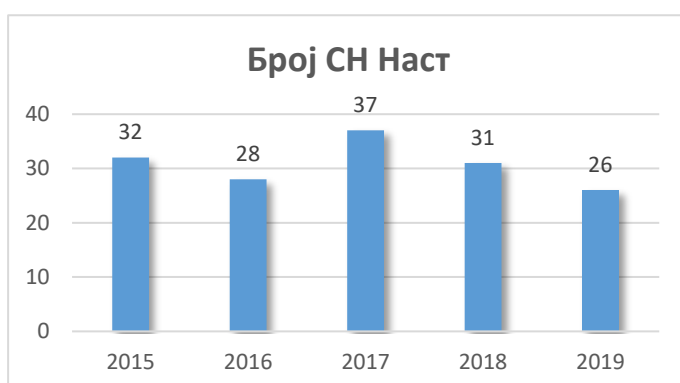

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Владичин Хан припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **281.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **154.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **14.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **259.**

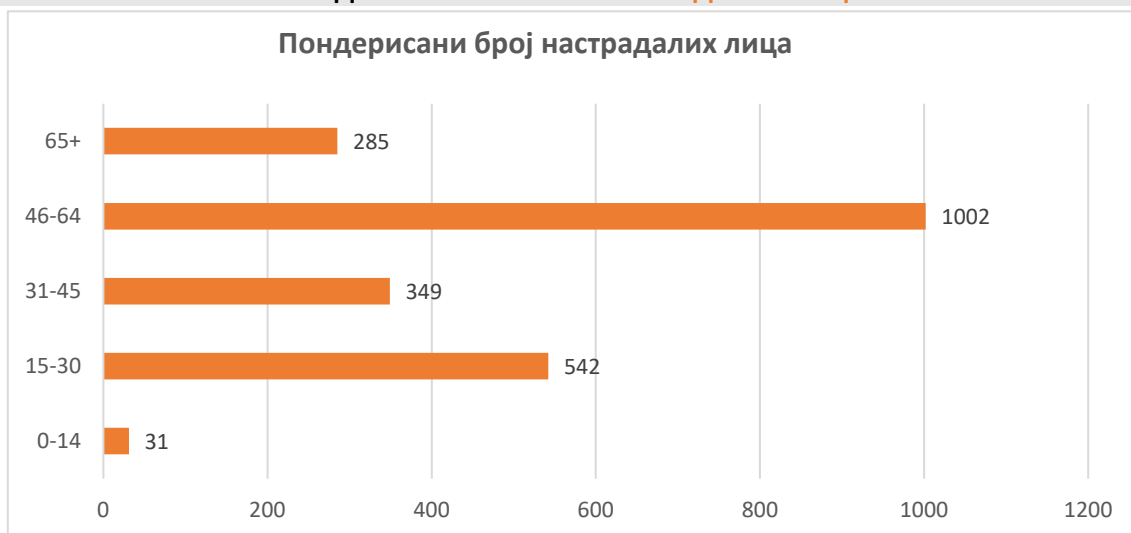
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

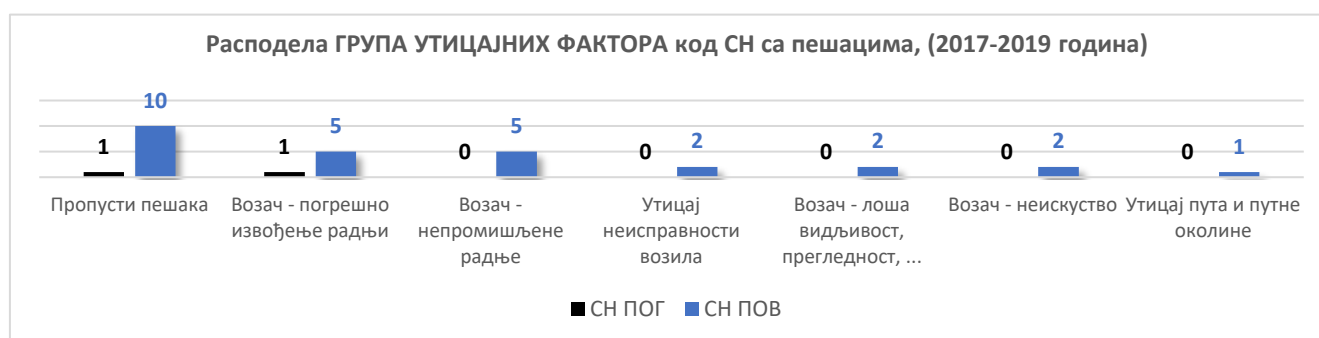
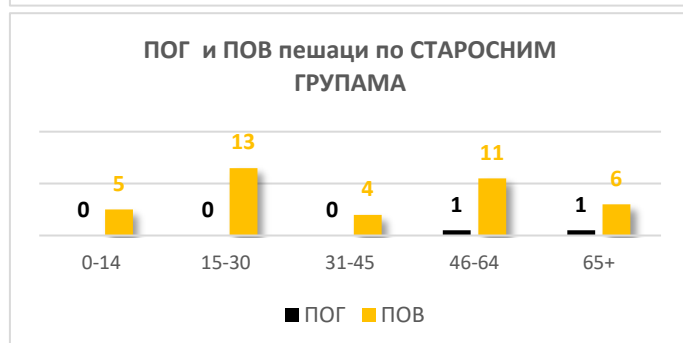

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

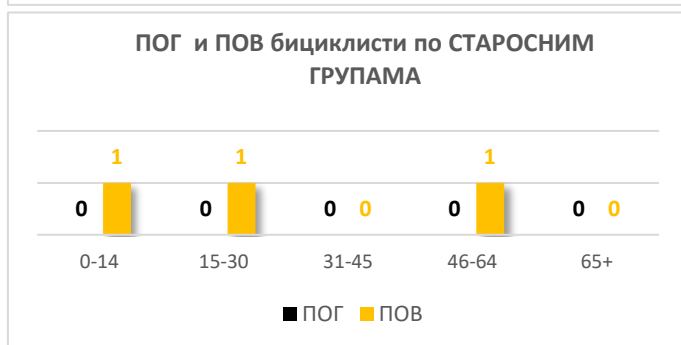
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

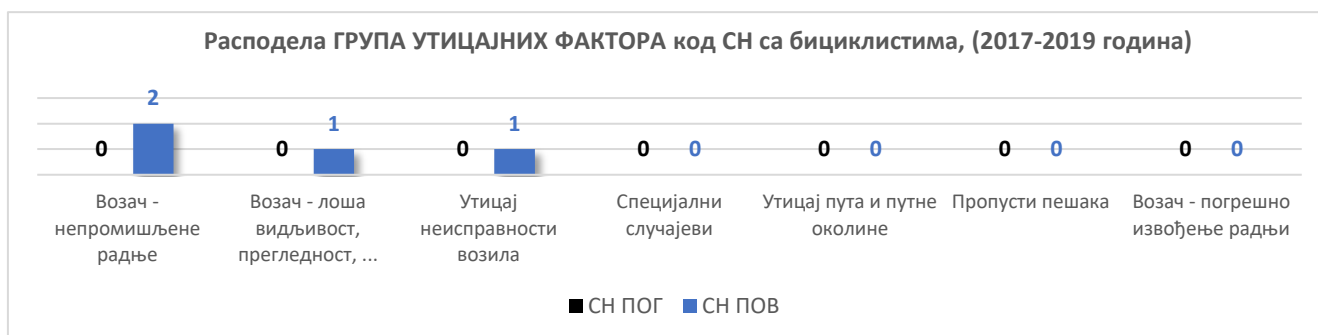
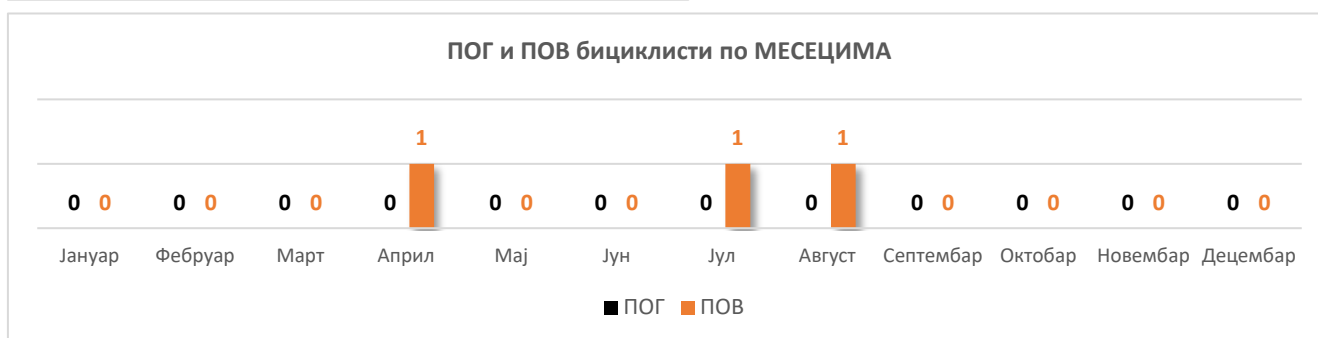
- Број погинулих пешака је 2, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 39, што чини 15% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **15-30 година**.
- Пешаци највише страдају у **септембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Пропусти пешака**.

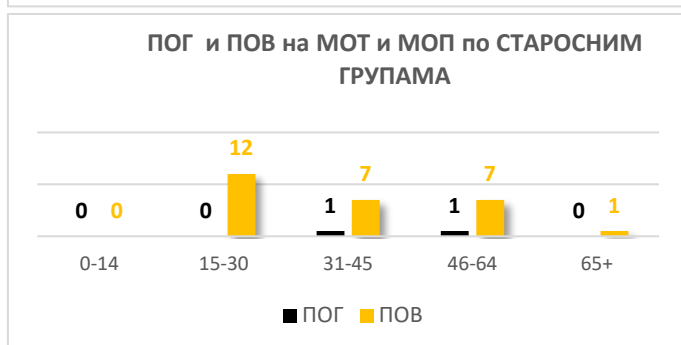
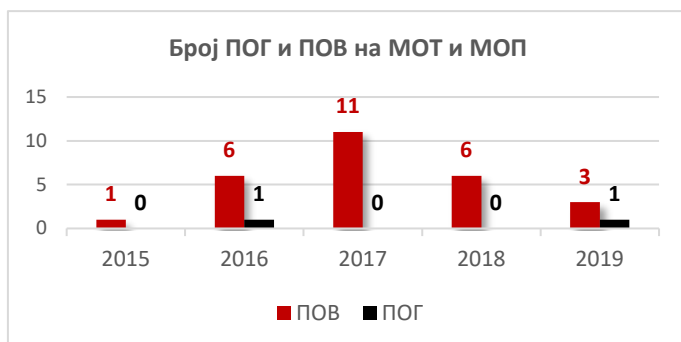
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

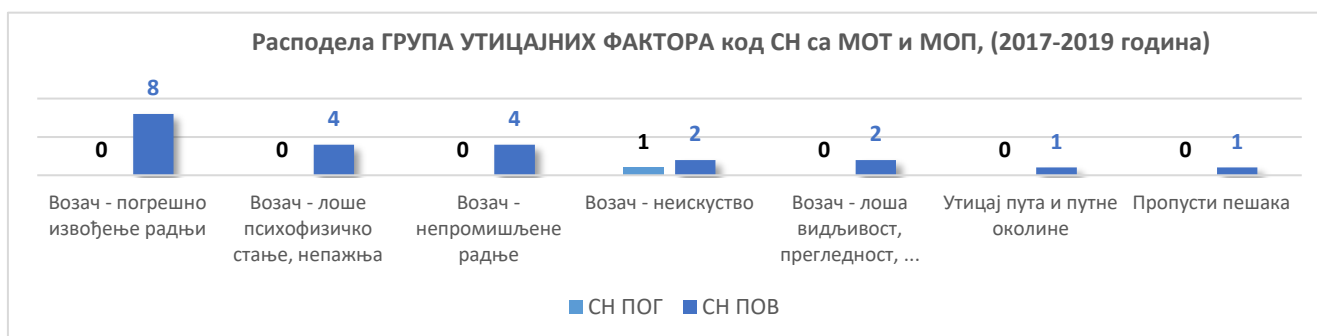
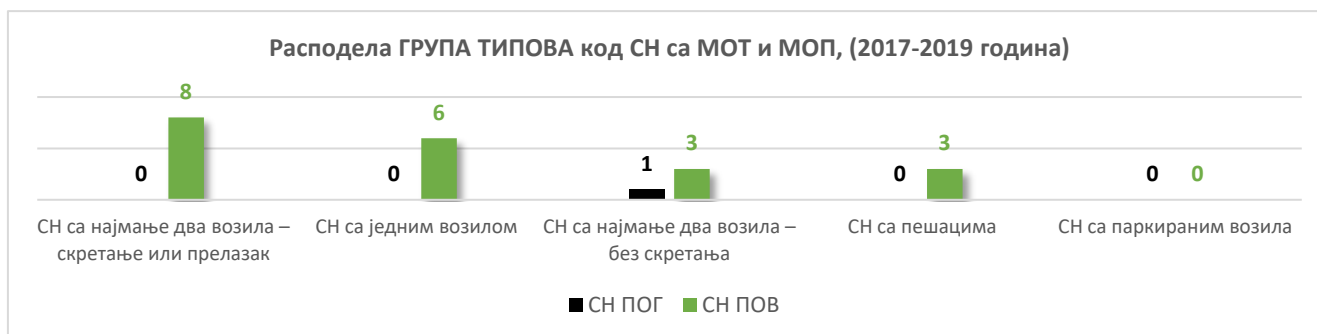
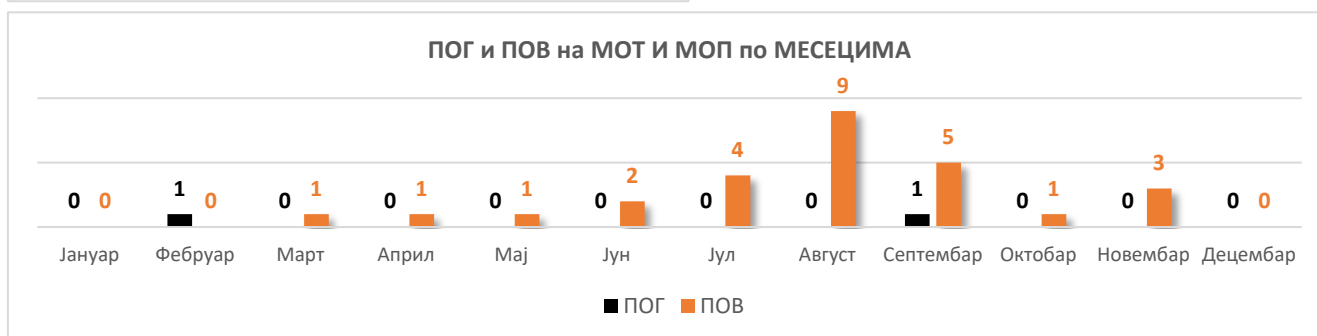
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 3, што чини 1% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14, 15-30 и 46-64 година**.
- Бициклисти највише страдају у **априлу, јулу и августу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

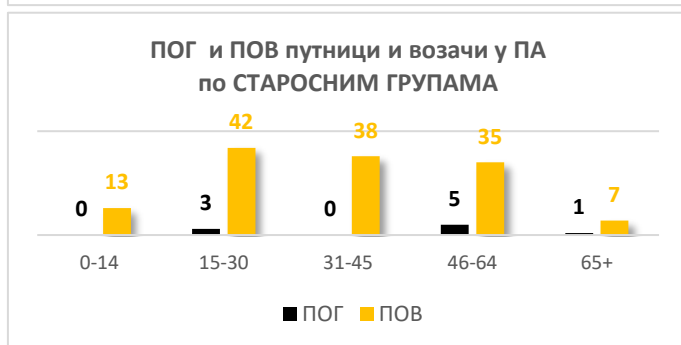

- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 2, што чини 14% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 27, што чини 10% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у августу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - погрешно извођење радњи.

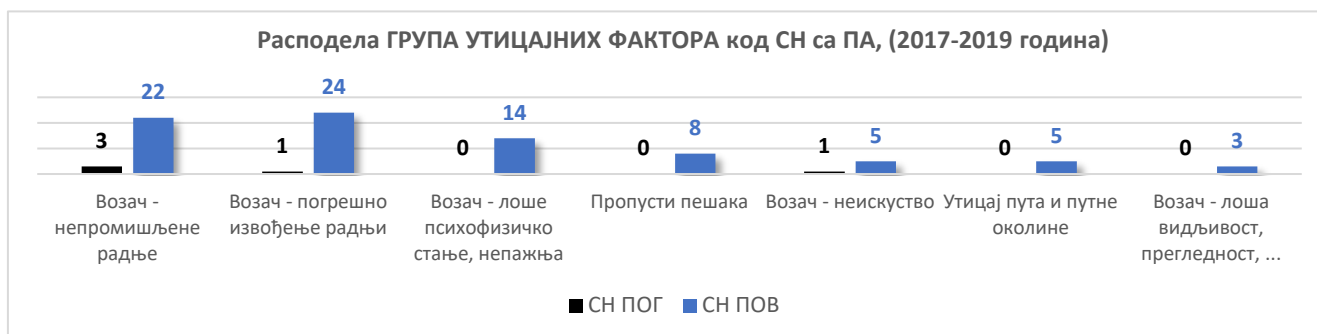
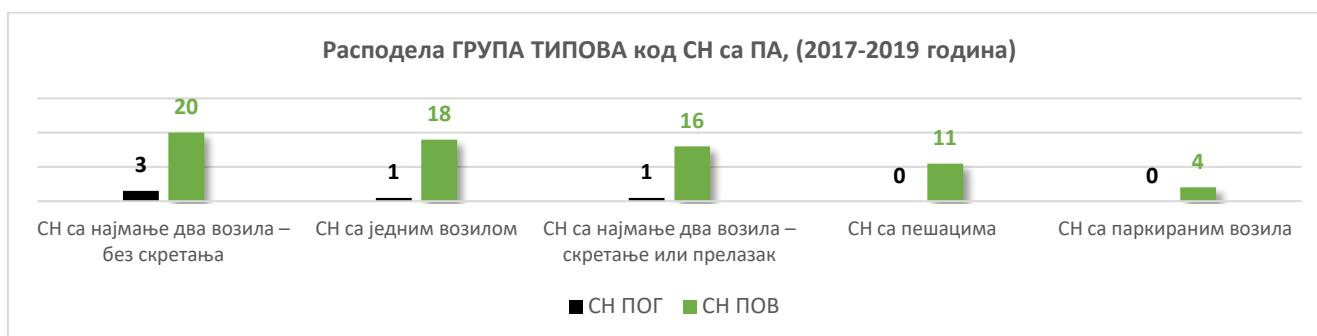
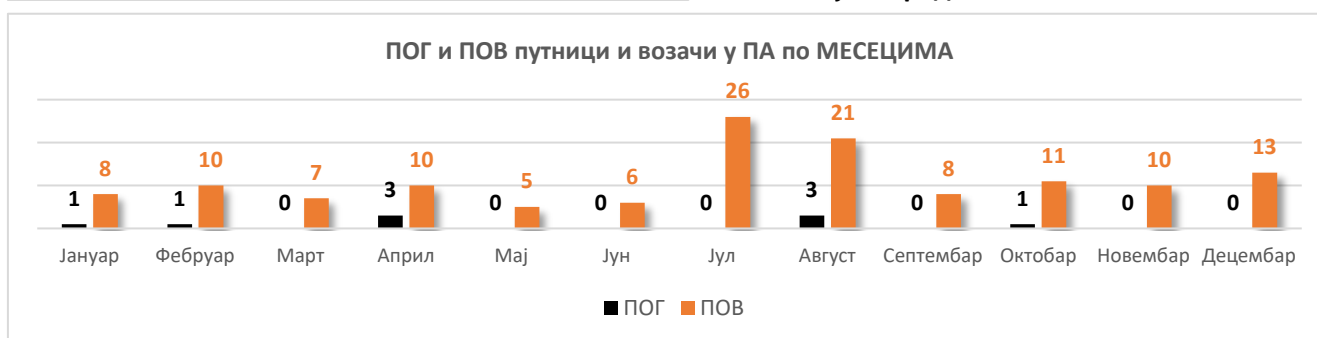

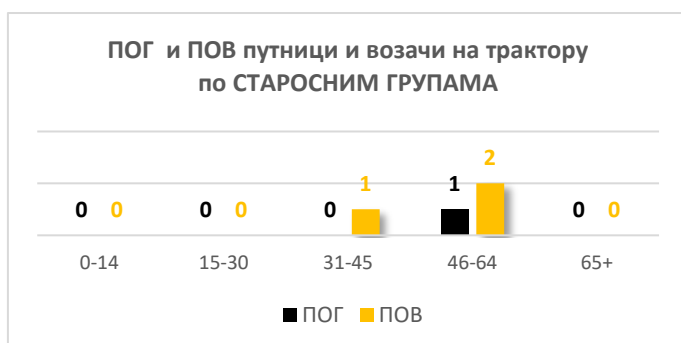
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

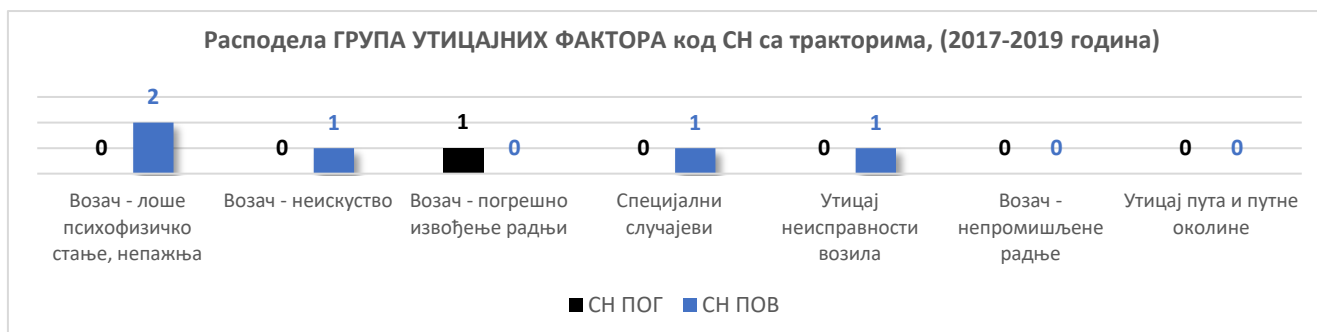
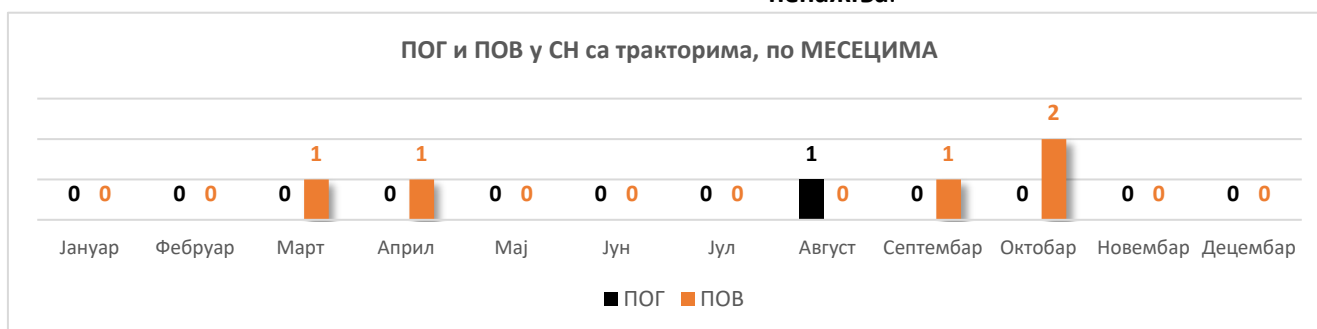
- Број погинулих возача и путника у ПА је 9, што чини 64% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 135, што чини 52% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње и Возач - погрешно извођење радњи.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

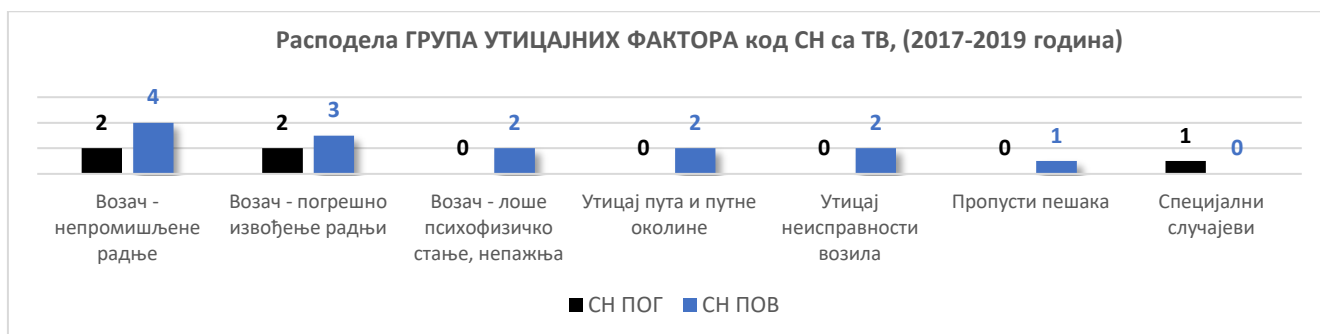
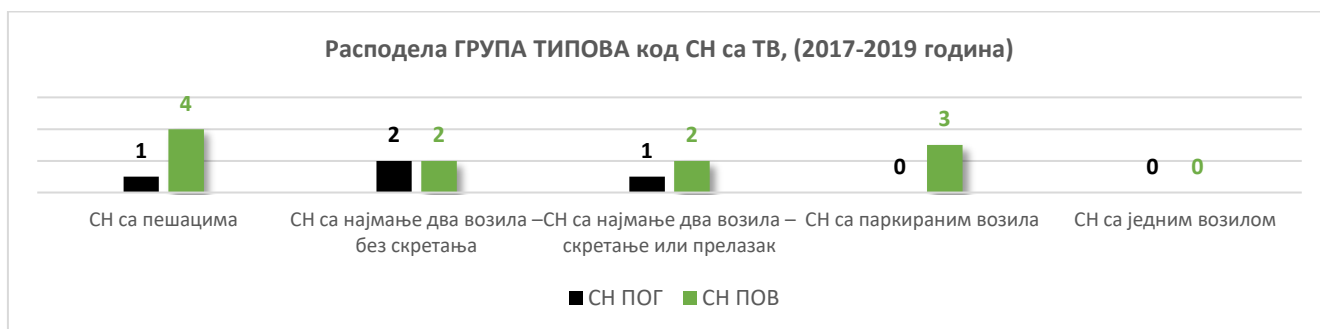
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 1, што чини 7% погинулих лица у СН (у Србији чине 5% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у СН са тракторима је 5, што чине 2% повређених лица у СН (у Србији чине 1% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - лоше психофизичко стање, непажња**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

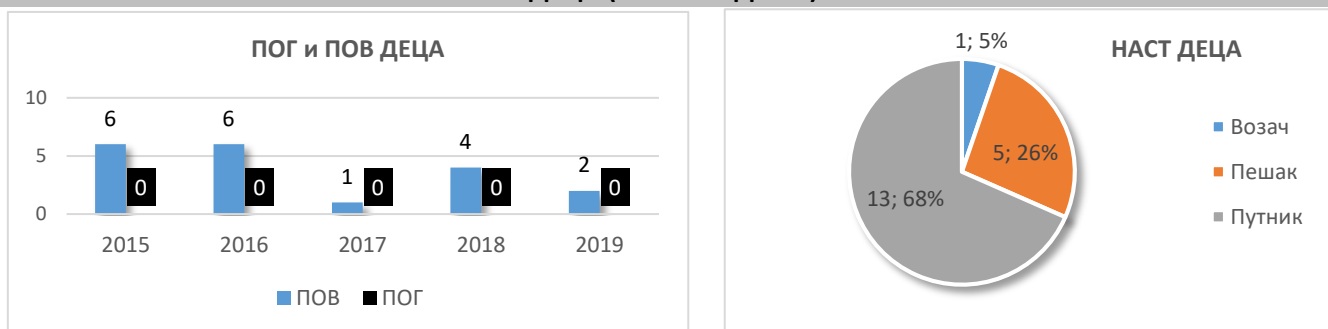

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 6, што чини **43%** погинулих лица у СН (у Србији чине 8% погинулих лица у СН).
- Број повређених лица у СН са теретним возилима је 74, што чине **29%** повређених лица у СН (у Србији чине 4% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **31-45 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **февруару**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са пешацима**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

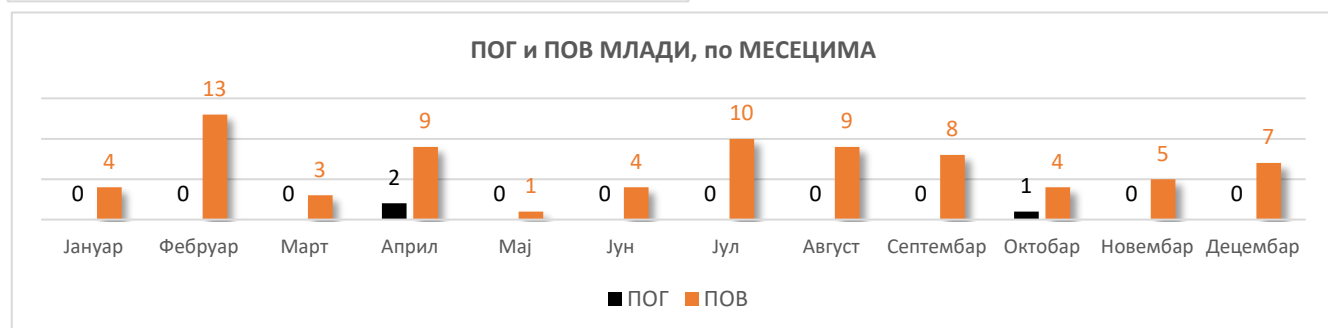
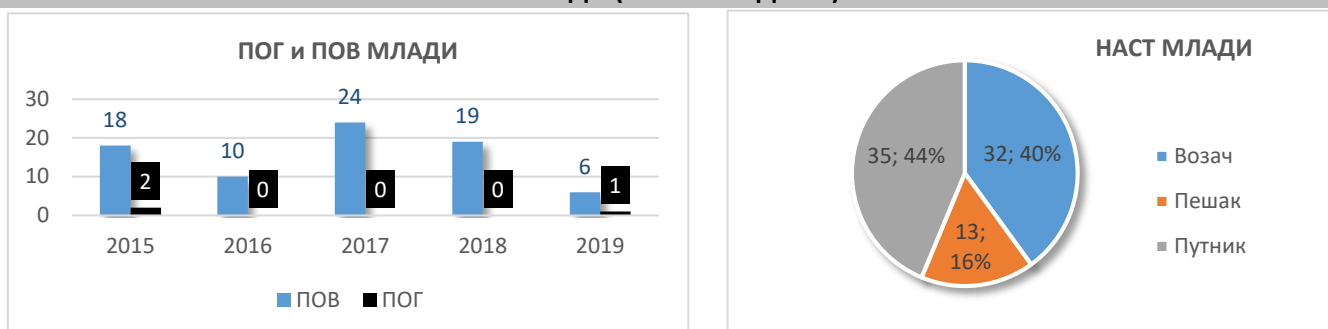
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

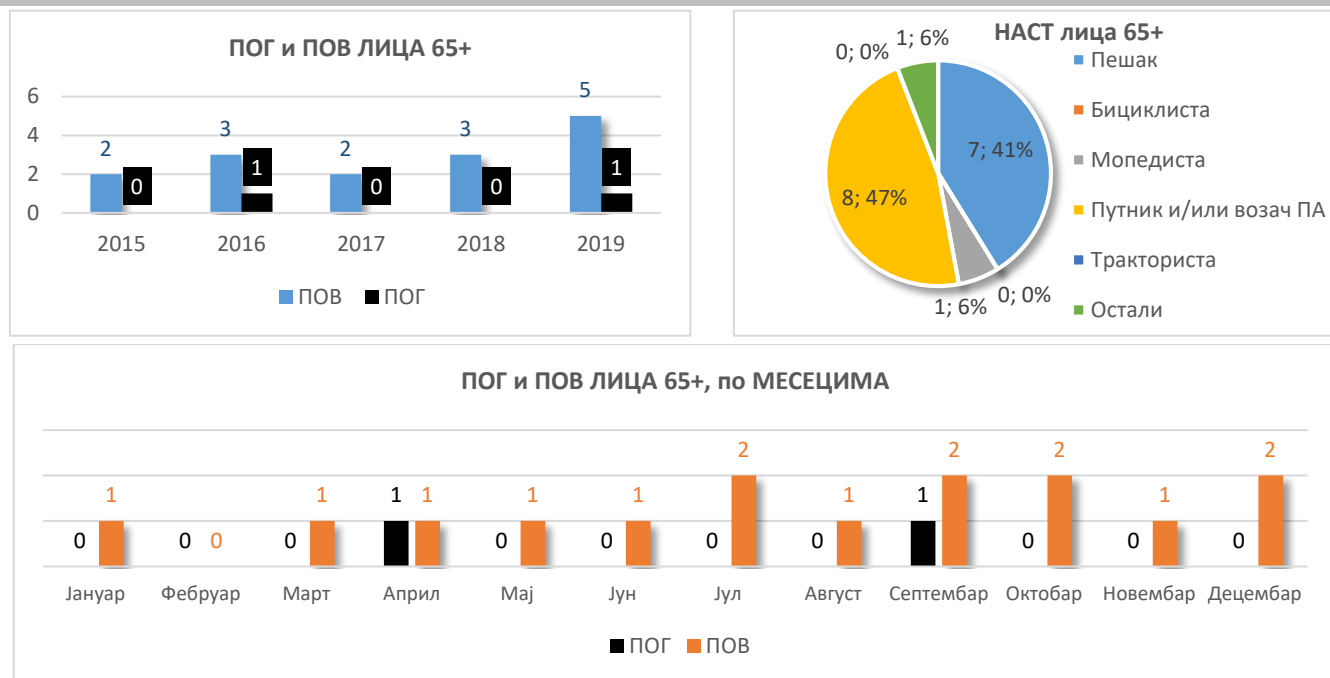
- Број повређене деце у посматраном периоду је 19, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 68%, деца пешаци 26%, а деца возачи 5% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у јуну.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупан број погинулих младих лица је 3, што чини 21% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), број повређених младих је 77, што чини 30% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (44%).
- Млади највише страдају у фебруару.

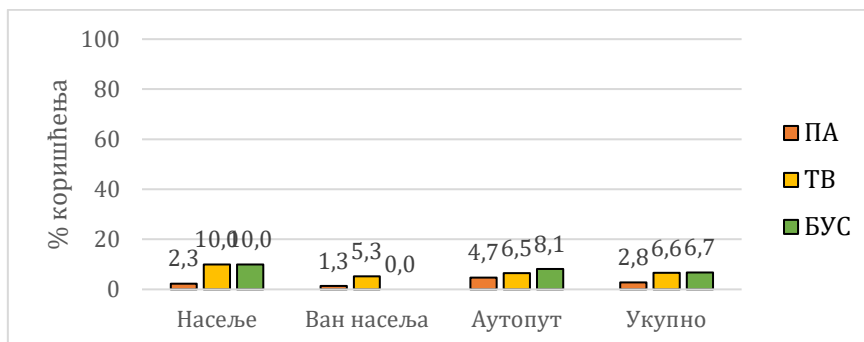
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

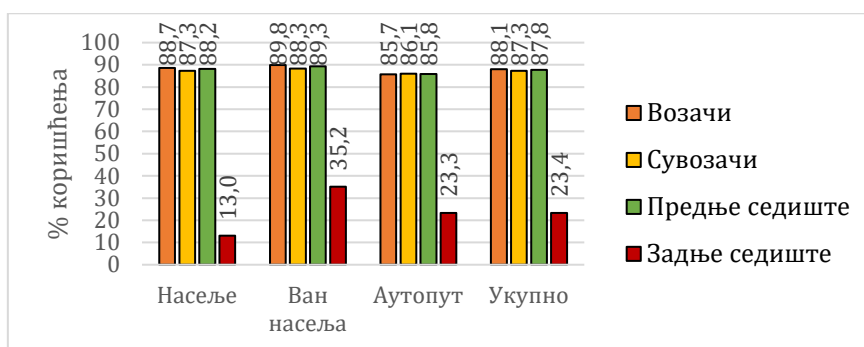
- Укупан број **погинулих старијих лица је 2**, што чини **14%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), број **повређених** старијих лица је **15**, што чини **6%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (47%).
- Старији највише страдају у **септембру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ ВЛАДИЧИН ХАН

Висок проценат возача аутобуса и возача теретних возила на саобраћајницама у насељу користи мобилни телефон (по 10%). Употреба мобилних телефона, код возача путничких аутомобила износи 2,3%. Ван насеља 5,3% возача теретних возила и 1,3% возача путничких аутомобила користи мобилни телефон у вожњи. На аутопуту највећа употреба мобилних телефона у вожњи евидентирана је код возача путничких аутомобила (8,1%), следе возачи теретних возила (6,5%) и возачи путничких аутомобила (4,7%), Дијаграм бр. 11.1.

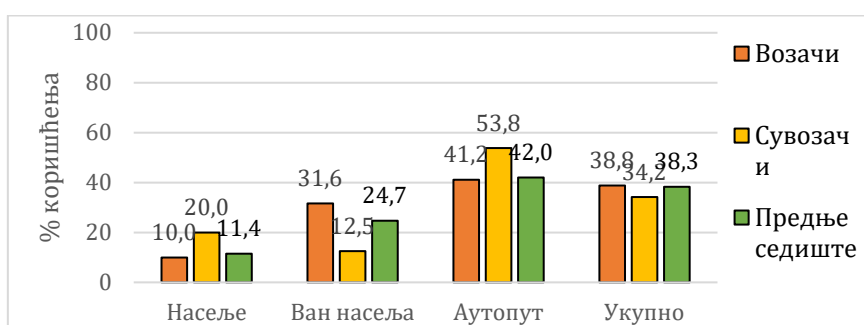

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Владичин Хан

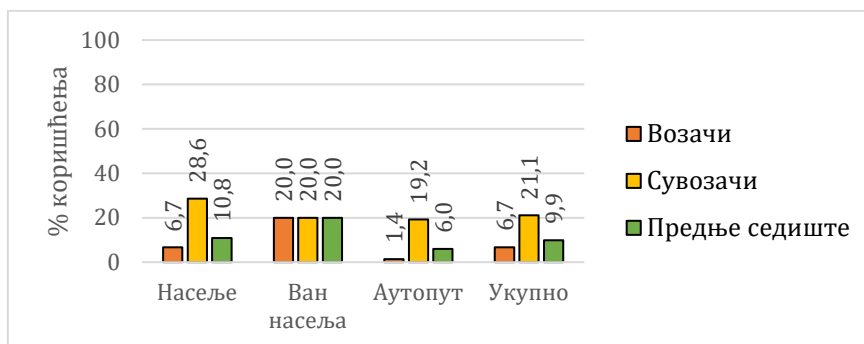
Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Владичин Хан

Коришћење појаса возача и сувозача у општини Владичин Хан не разликује се значајно, нити се разликује према категорији саобраћајнице. Просечно 88,1% возача и 87,3% сувозача у Владичини Хану користи сигурносни појас на све три категорије саобраћајнице. На задњем седишту, највећа вредност индикатора је ван насеља 35,2%, затим на аутопуту 23,3% и у насељу 13%, Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Владичин Хан

Индикатори употребе сигурносног у теретним возилима у Владичином Хану имају највеће вредности на аутопуту, затим на саобраћајницама ван насеља, а најмање у насељу. На аутопуту 41,2% возача и 53,8% сувозача у теретним возилима користи сигурносни појас. Ван насеља, употреба појаса возача и сувозача износи респективно 31,6% и 12,5%. У насељу 10% возача теретних возила и 20% сувозача користи сигурносни појас, Дијаграм бр. 11.3.

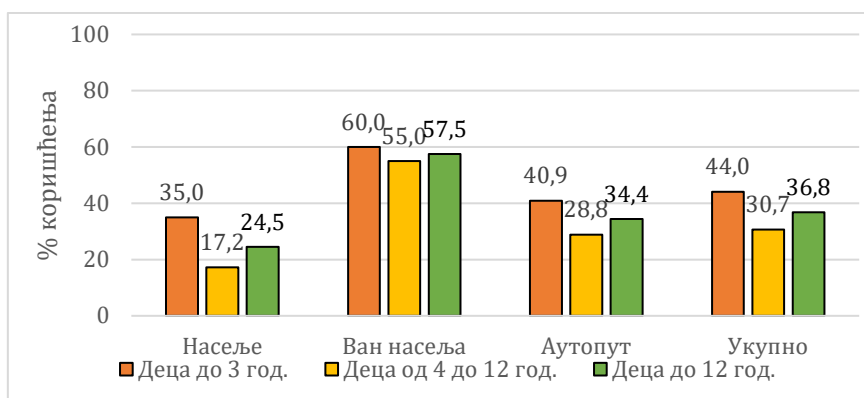

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Владичин Хан

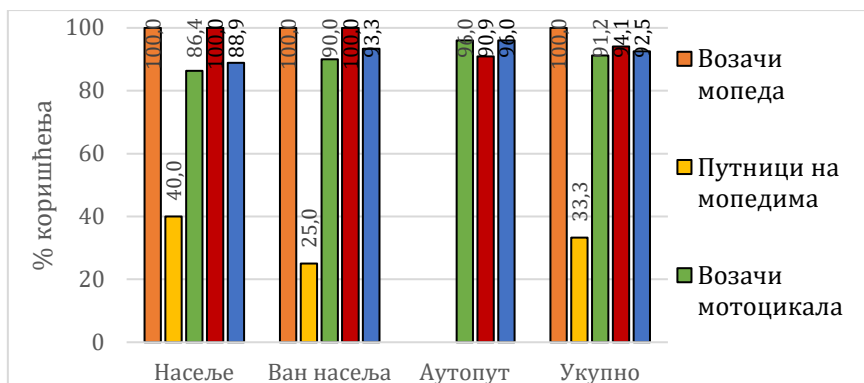
Коришћење појаса возача аутобуса у Владичином Хану у насељу износи 6,7% код возача и 28,6% код сувозача. Ван насеља по 20% возача и сувозача у аутобусима користи сигурносни појас. На аутопуту, вредности индикатора употребе појаса код возача износи 1,4%, а код сувозача 19,2%, Дијаграм бр. 11.4.

Индикатор употребе заштитних система за децу има највеће вредности ван насеља, где се просечно 57,5% деце оба узраста правилно превози. У насељу 35% деце до 3 године и 17,2% деце од 4 до 12 година се правилно превози. На аутопуту, проценат правилно превожене деце износи 40,9% код деце до 3 године и 28,8% код деце од 4 до 12 година, Дијаграм бр. 11.5.

На територији општине Владичин Хан, употреба заштитне кациге код возача и путника на мотоциклима, на саобраћајницама у насељу износи респективно 86,4% и 100%. Ван насеља 90% мотоциклиста и 100% путника на мотоциклима користи заштитну кацигу. На аутопуту у Владичином Хану евидентирано је 96% возача мотоцикала и 90,9% путника на мотоциклима који су користили заштитну кацигу. Евидентирани возачи мопеда на обе категорије саобраћајница су користили заштитну кацигу током истраживања у Владичином Хану. Коришћење заштитне кациге путника на мопедима је значајно мање и просечно износи 33,3%, Дијаграм бр. 11.6.

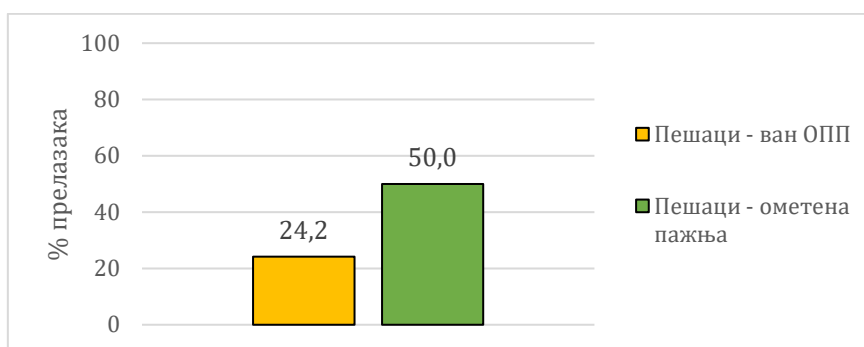

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Владичин Хан

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Владичин Хан

Истраживања понашања пешака на подручју општине Владичин Хан показала су 24,2% пешака прелази коловоз ван пешачког прелаза, а 50% пешака током преласка коловоза на пешачки прелаз користи мобилни телефон, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Владичин Хан

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Владичин Хан у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	5	14	0	3
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	3	5	0	0
ЦИЉ	2020. год.	max 2	max 7	0	max 1

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Владичин Хан, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 281 саобраћајних незгода, од којих је 154 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 14 лица, док је теже и лакше повређено 259 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуло је 2 пешака, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 2, што чини 14% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуло је 9 возача и путника у ПА, што чини 64% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Број погинулих тракториста је 1, што чини 7% од укупног броја погинулих лица.
- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 6, што чини 43% од укупног броја погинулих лица.
- Број повређене деце у посматраном периоду је 19, док није било погинуле деце. Деца су највише страдала у својству путника (68%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 3 младих. Млади чине 21% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (44%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 2 лица старости 65 и више година, што чини 14% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника и/или возача ПА (47%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у фебруару.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**